

احمد معتمدی

وکیل پایه یک دادگستری

کنگره مونیخ

امسال بیست و ششمین کنگره اتحادیه بین‌المللی وکلاء از تاریخ سی و یکم اوت تا پنج سپتامبر (برابر با ۹ تا ۱۴ شهریورماه) با حضور بیش از پانصد نفر از وکلای دادگستری کشورهای مختلف جهان در شهر مونیخ آلمان غربی برگزار شد از ایران آقایان سناتور محمدرضا جلالی نائینی (ریاست محترم کانون وکلاء) دکتر محمدباقر شریعت‌زاده (عضو هیئت‌مدیره کانون وکلا) دکتر تقی لطفی - دکتر عباس ساسانفر - دکتر محمود مشاور - دکتر محمود رایزن - دکتر نادر گنجی - احمد رضی رضوی و نگارنده (احمد معتمدی) خانم بتول کیهانی (مدیر داخلی کانون وکلاء و وکیل دادگستری) و خانم مهری شاه‌بابا در این کنگره شرکت کرده بودند. گزارش نتایج علمی حاصل از کنگره و تصمیماتی که در کمیسیونهای مختلف گرفته شد توسط همکاران دیگر بکانون محترم وکلاء داده خواهد شد گزارش زیر در مورد چگونگی برگزاری کنگره تنظیم یافته است.

اتحادیه بین‌المللی وکلا که با علامت اختصاری U.I.A مشخص میشود و یکی از بزرگترین سازمانهای غیر دولتی وکلا و حقوقدانان است که در هشتم جولای ۱۹۲۷ در شهر شارلروی Charlois کشور بلژیک توسط عده‌ای از وکلا و حقوقدانان تأسیس شد و هدف از تشکیل آن تسهیل و تسریع در آگاهی به حقوق کشورهای مختلف و ایجاد روابط دائمی در زمینه‌های حقوقی و همبستگی بین وکلای جهان و بالاخره پیشرفت در علم حقوق و همکاری با سازمانهای ملی و بین‌المللی که کوششهای مشابهی در زمینه‌های حقوقی و قضائی دارند بوده و میباشد.

در ابتدای کار، آندسته از کانونهای وکلایی که مستقل بودند و به دولتهای خود وابستگی مستقیم نداشتند به عضویت این اتحادیه درمیآمدند اما از سال ۱۹۶۵ وکلای عضو این کانونها نیز به تنهایی به عضویت آن پذیرفته میشوند و در حقیقت اعضای اتحادیه بین‌المللی وکلای دادگستری را آن دسته از وکلای دادگستری تشکیل

میدهند که در کشورشان در شغل خود آزاد و مستقل هستند.
اتحادیه بین‌المللی وکلاء از سال ۱۹۱۹ به عنوان عضو مشاور مستشاری اروپا شناخته شده و از سال ۱۹۷۱ نیز به عضویت سازمان ملل متحد درآمد.

روش و روح اتحادیه ظرف حدود نیم قرن که از تأسیس آن میگذرد بدون دگرگونی و تغییر باقیمانده و مانند گذشته هدف مشخص و معینی را دنبال میکند، تا آنجا که روابط شغلی بین وکلای دادگستری کشورهای مختلف روز به روز توسعه یافته و مستحکمتر میشود. از آنجا که شرط عضویت وکیل در اتحادیه آزاد بودن شغل وکالت در کشورش میباشد اعضای اتحادیه را بیشتر از کشورهای اروپای غربی و امریکا و کانادا و استرالیا و پاره‌ای از کشورهای آسیا و آفریقا و امریکای لاتین تشکیل میدهند و از کشورهای کمونیست و بلوک اروپای شرقی تنها وکلای کشورهای یوگسلاوی و چکسلواکی در این اتحادیه شرکت می‌نمایند. کانون وکلای ایران نیز از ۲۹ ژوئیه ۱۹۵۰ (پنجم بهمن ماه ۱۳۲۹) به عضویت این اتحادیه درآمد و آقایان سناتور محمدرضا جلالی نائینی رئیس کانون وکلا - دکتر محمدباقر شریعت‌زاده - دکتر محمد مشاور - علی هاشمیان - محمدعلی امامی - دکتر کریم انواری - دکتر احمد هومن - حسن صدر و احمد معتمدی از جمله اعضای این اتحادیه جهانی هستند. جلسات اتحادیه از تاریخ تشکیل تا شروع جنگ جهانی دوم تقریباً همه‌ساله در یکی از کشورهای اروپائی تشکیل میشد اما بین سالهای ۱۹۲۸ تا ۱۹۴۸ به واسطه اوضاع بحرانی جهان موفق به تشکیل جلسه‌ای نگردید و از این سال تا ۱۹۵۴ نیز سالیانه مجمع خود را تشکیل میداد اما در این سال تصمیم گرفته شد که کنگره اتحادیه بین‌المللی وکلا هر دو سال یکبار در یکی از کشورهای که کانون وکلای آنها در اتحادیه عضویت دارند تشکیل شود و به این ترتیب از سال ۱۹۵۴ تاکنون جلسات کنگره اتحادیه به همین ترتیب تشکیل شده است.

تاکنون بیشترین تعداد جلسات کنگره در بروکسل (مرکز اتحادیه) و وین تشکیل شده است (کشورهای بلژیک و اطریش هر یک تاکنون برگزارکننده چهار کنگره بوده‌اند).

تشکیل همه جلسات کنگره در پایتخت یا شهرهای اروپائی صورت پذیرفته و تنها در سال ۱۹۵۱ آرژانتین و ۱۹۵۲ هند میزبان اعضای اتحادیه بوده‌اند.

کنگره آینده ۱۹۷۷ در شهر زاگرب کشور یوگسلاوی برگزار خواهد شد با توجه به امکاناتی که اینک ایران در برگزاری کنگره‌ها دارد از طرف کانون وکلاء اقداماتی برای تشکیل این کنگره در سالهای آینده در ایران بعمل خواهد آمد.

محل تشکیل کنگره‌های اتحادیه از بدو تأسیس تاکنون به شرح زیر بوده است:

بلژیک (بروکسل) ۱۹۲۹

فرانسه (پاریس) ۱۹۳۰

لوکزامبورگ (لوکزامبورگ) ۱۹۳۱

هلند (لاها) ۱۹۳۲

بلژیک (بروکسل) ۱۹۳۵
 اتریش (وین) ۱۹۳۶
 اتریش (وین) ۱۹۳۷
 مجارستان (بوداپست) ۱۹۳۸
 بلژیک (بروکسل) ۱۹۴۸
 فرانسه (پاریس) ۱۹۴۹
 هلند (لااهه) ۱۹۵۰
 آرژانتین (ریودوژانیرو) ۱۹۵۱
 هند (دهلی نو) ۱۹۵۲
 اتریش (وین) ۱۹۵۳
 بلژیک (بروکسل) ۱۹۵۴
 فرانسه (پاریس) ۱۹۵۶
 ایتالیا (میلان) ۱۹۵۸
 سوئیس (بال) ۱۹۶۰
 پرتغال (لیسبون) ۱۹۶۲
 آلمان غربی (بن) ۱۹۶۴
 هلند (لااهه) ۱۹۶۵
 اتریش (وین) ۱۹۶۷
 انگلستان (لندن) ۱۹۶۹
 فرانسه (پاریس) ۱۹۷۱
 ایتالیا (مادرید) ۱۹۷۳
 آلمان (مونخ) ۱۹۷۵

در کنگره امسال از اروپای غربی جمعاً ۳۱۲ نفر از کشورهای بلژیک - دانمارک - آلمان - انگلستان - فرانسه - یونان - ایتالیا - لوکزامبورگ - هلند - نروژ - اتریش - پرتغال - اسکاتلند - سوئد - سوئیس - اسپانیا - شرکت کرده بودند که آلمان با ۵۹ نفر و نروژ و پرتغال هر یک با ده نفر بیشترین و کمترین تعداد شرکت کننده را داشتند.

از اروپای شرقی تنها چکسلواکی با حضور ۳ نفر و یوگسلاوی با حضور ۲۸ نفر و کیل دادگستری در این اجلاس شرکت کرده بودند.

از آسیا کشورهای ایران - اسرائیل - لبنان - سوریه و ترکیه با ۳۴ نفر شرکت کننده در کنگره حضور داشتند که بین آنان بیشترین تعداد متعلق بایران با ده نفر شرکت کننده بود.

از آمریکای لاتین تنها از کشور آرژانتین سه نفر و از مکزیکو یک نفر و کیل دادگستری در این کنگره شرکت نموده بودند و کانادا ۱۳ نفر و آمریکا نیز ۱۳ نفر شرکت داشتند.

از قاره آفریقا نیز جمعا ۷ نفر وکیل دادگستری از کشورهای تانزانیا - الجزایر - تونس و مراکش در اجلاسیه شرکت کرده بودند.
از استرالیا به تنهایی ۸۵ نفر وکیل شرکت داشتند که این رقم بیش از تعداد وکلای شرکت کننده از قاره های آسیا و آفریقا و آمریکا (کانادا - اتازونی - آمریکای لاتین) بود.

از آنجا که برگزاری کنگره در کشورهای مختلف صرفنظر از نتایج علمی و اجتماعی آن از نظر سیاسی نیز نمیتواند بی اهمیت تلقی گردد و هر کشور سعی میکند ضمن تشکیل جلسات کنگره وکلای شرکت کننده را با پیشرفتها و تمدن و فرهنگ خود آشنا سازد آلمان فدرال نیز در این اجلاس کوشش خود را برای هرچه بیشتر باشکوه برگزار کردن کنگره بکار برد تاشئونات وکلای دادگستری از هر نظر رعایت گردد.

روز یکشنبه ۳۱ اوت از ساعت ده صبح تا شش بعد از ظهر ثبت نام و تهیه اوراق و مدارک در هتل شرایتون مونیخ صورت گرفت و وکلای شرکت کننده اوراق و مدارک مورد لزوم را دریافت داشتند. اول سپتامبر در ساعت دوازده و نیم کنگره در حضور رئیس جمهور آلمان فدرال وعده ای از وزیران (از جمله وزیر دادگستری) و نمایندگان پارلمان آلمان غربی و شهردار مونیخ و رئیس و دبیر کنگره و وکلای شرکت کننده و همراهان آنان در کاخ ایالتی باواریا رسماً گشایش یافت و ساعت ۱۵ الی ۱۸ کمیسیونها و جلسات اجرائی آن تشکیل و شروع بکار کردند و در ساعت ۲۰ وکلای شرکت کننده از برنامه کنسرتی که در کنسرت های شهر مونیخ ترتیب یافته بود دیدن کردند.

روز سه شنبه دوم سپتامبر از ساعت ۹/۵ تا ۱۲/۵ و ۱۵ تا ۱۷/۵ جلسات اجرائی کمیسیونها ادامه داشت و در ساعت ۱۸ مهمانی شامی توسط شهردار مونیخ در تالار شهر بافتخار وکلای شرکت کننده در کنگره داده شد.

سوم سپتامبر نیز کار کمیسیونها از ساعت ۹/۵ تا ۱۲/۵ ادامه یافت و در ساعت ۱۸ مهمانی نخست وزیر باواریا و وزیر دادگستری ایالتی در یکی از تالارهای قدیمی شهر مونیخ با شرکت وکلای شرکت کننده در کنگره برگزار گردید.

در چهارم سپتامبر از ساعت ۹ تا ۱۲/۵ نتیجه کار کمیسیونها مورد بررسی قرار گرفت و تصمیمات مشترکی اتخاذ شد و در ساعت ۱۶ مراسم پایان کنگره اجرا شد. در ساعت ۲۰ همین روز مهمانی رسمی بزرگی در هتل بایریشرهوف (Hotel Bayeisherhof) برگزار شد که کلیه وکلای شرکت کننده و همراهان آنان با لباسهای رسمی در آن شرکت کردند.

در خلال تشکیل کنگره چند مهمانی ناهار نیز از طرف رؤسای قسمتهای مختلف اتحادیه داده شد که مخصوصاً تماس نزدیک و تبادل افکار وکلای مختلف جهان در این مهمانیها قابل توجه بود.

روز پنجم سپتامبر برنامه جالبی ضمن گردش در تمام روز و بازدید از قصر

تاریخی لیندرهوف (Linderhof) و ناهار باغذاهای محلی در رستوران بزرگ نزدیک قصر برای شرکت‌کنندگان تدارک دیده شده بود.

موضوعهاتی که قبلاً از طرف اتحادیه برای بحث در این اجلاس در نظر گرفته شده بود و قبلاً نیز به کانونهای عضو اطلاع داده بودند تا در مورد آنها گزارشی بر مبنای قوانین کشورهای خود راجع بآنها تهیه و با اتحادیه تسلیم دارند عبارت بودند از «مسئولیت تولیدکنندگان کالا» «حق آزادی مطبوعات و وسائل ارتباط جمعی در جمع‌آوری اطلاعات و اخبار و محدودیت آنان در این مورد» و بالاخره «وصول طلبیهائی که در کشورهای خارجی بوجود آمده و باید دریافت شود» که هر یک از این موضوعات در یکی از کمیسیونهای اتحادیه مورد بحث و گفتگو قرار گرفت.

در مورد مسئولیت تولیدکنندگان کالا این مسأله مطرح بود که تولیدکنندگان کالا تا چه حد مسئول خساراتی هستند که ممکن است کالای فاسد یا خراب آنها برای مصرف‌کننده یا دیگری بوجود آورد که با توجه باینکه کالاها در کشورهای صنعتی بصورت کلی و با دستگاههای اتوماتیک بوجود می‌آیند. و نیز پیچیدگی طرز کار با کالاهای تولیدشده و اقسام مختلف از یکنوع کالا آگاهی از خطرات آنها را برای مصرف‌کننده مشکل می‌سازد و اینکه تولیدکنندگان متعددی ممکن است در بوجو آوردن یک کالا شرکت داشته باشد (که تفکیک مسئولیت آنان را مشکل می‌سازد) و همچنین سیستم توزیع و حمل و نقل کالا و سایر مسائل از این قبیل بررسی موضوع را فوق‌العاده مشکل می‌کرد.

اولین طرح (مسئولیت در مقابل تولیدکالا) توسط کمیته‌ای متشکل از متخصصین کشورهای اروپائی در سال ۱۹۷۴ در استراسبورگ بتصویب رسیده است که باستثنای فرانسه که حل دعوی را در این مورد براساس قرارداد استوار کرده است بقیه کشورها مسئولیت براساس قوانین شبه‌جرم و غیر قراردادی را پذیرفته‌اند که در این کمیسیون این طرح نیز مورد بحث و گفتگو واقع شد که نتایج آن بعداً منتشر خواهد شد.

در کمیسیون شماره ۲ نیز آزادی مطبوعات و وسائل ارتباط جمعی در کسب و جمع‌آوری اطلاعات و اخبار و محدودیتهای آنان در این مورد مورد بحث و گفتگو قرار گرفت و اهمیت موضوع از این نظر بررسی میشد که در یک جامعه دموکراسی تنها خبرهای موثق و اطلاع از آنها میتواند در تصمیم‌گیری راجع بامور سیاسی و اجتماعی و اقتصادی بافرااد کمک نماید زیرا مفهوم آزادی کسب اطلاعات و خبررسانی تنها این نیست که بدون مانع کسی را از خبری مطلع کنیم بلکه شامل این حق نیز هست که بتوان اطلاعات و خبرها را بدون مانع و اشکال و بر مبنای حقیقت از طریق مطبوعات و سینما - رادیو - تلویزیون و غیره انتشار داد.

در ماده ۱۹ قانون حقوق بشر که در سال ۱۹۴۸ بتصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسیده و نیز ماده ۱۶ قراردادی که در سال ۱۹۵۰ در مورد حمایت از حقوق انسانی بین پاره‌ای از کشورها منعقد گردیده آزادی خبررسانی بدون دخالت قدرتهای دولتی و صرف نظر از مرزها را تضمین کرده است و کسی که از این جهت

مورد تعرض واقع شود میتواند بدادگاهی که جهت حفظ حقوق انسانی در اینمورد در استراسبورگ تشکیل گردیده مراجعه نماید که مطالب فوق نیز مورد استفاده و بررسی در این کمیسیون قرار گرفت.

وصول و پس گرفتن قرضهائی که در يك کشور خارجی ایجاد میشود توسط اتباع کشور دیگر (که معمولا در اثر انعقاد قرارداد بین اشخاص یا مؤسسات مختلف ایجاد میشود) نیز یکی دیگر از موضوعات کنگره بود که در کمیسیون شماره ۳ مورد بررسی واقع شد که برای بررسی آن ابتدا آشنائی با سیستمهای حقوقی کشورهای مختلف لازم است تا در موقع عقد قرارداد بتوان اقدامات لازم را پیشبینی و رعایت کرد.

نمایندگان نروژ - سوئد و ویتنام جنوبی در اینمورد پیشنهادهائی را ارائه دادند و قانون پاره‌ای از کشورها نیز در اینمورد مورد بررسی واقع شد (مثلا در اطریش در تمام قراردادهای ذکر میشود که فلان موافقتنامه تابع قوانین اطریش خواهد بود) و قوانین کانادا - دانمارک - فرانسه - انگلستان - اسکاتلند - ایتالیا - نروژ - سوئد - هلند - سوئیس - ویتنام جنوبی - تونس - ترکیه - یوگسلاوی - و آلمان نیز درباره موضوع فوق مورد بحث و گفتگو قرار گرفت تا راهی پیدا شود که در چنین مواردی راههائی پیشبینی شود که قانون و قرارداد در مورد چگونگی وصول اینگونه قرضهها نه تنها در داخل مرزها بلکه خارج از تقسیمات کشوری و میاسی ملتها نیز محترم شمره شود.

همانطور که قبلا بیان شد نتیجه کار کمیسیونها و بحثهائی که در هر يك از آنها بمیان آمده توسط سایر همکاران محترم شرکت کننده در کنگره داده خواهد شد و مطالب فوق صرفاً اشاره‌ای به چگونگی موضوعات مطرح شده در این کمیسیونها بود.

از آنجا که آشنائی با آخرین پیشرفتهای علم حقوق مورد توجه همه وکلای دادگستری است و شرکت وکلای دادگستری ایران در کمیسیونهای بین‌المللی حقوقدانان صرفنظر از جنبه‌های سیاسی و اجتماعی که برای کشور دربر دارد موجب اعتلای مقام علمی و اجتماعی وکلای دادگستری و در نتیجه کانون وکلاء نیز هست، امید آنکه کانون محترم وکلای دادگستری تسمیلاتی جهت شرکت تعداد بیشتری از وکلای دادگستری در چنین کنگره‌هائی فراهم نماید.

شهریور ماه ۱۳۵۴